

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 198: Forslag til lov om ændring af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), pasloven og ægteskabsloven. (Rets-hjælpsordning i børnebortførelsessager m.v.) Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 27/3 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Freddy Dam (V):

Det er med beklagelse, at vi i stigende omfang ser, at den ene af forældrene til et barn finder anledning til at bortføre barnet med henblik på en fortsat tilværelse i et andet land end Danmark eller måske ikke ønsker at tilbagelevere barnet til forældremyndighedens indehaver i Danmark efter gennemført samvær i udlandet.

I sig selv er det galt nok, at forældremyndighedsindehaveren må se sig berøvet barnet, og værre bliver det kun af de ofte betydelige udgifter og praktiske problemer, der følger i kølvandet af den pågældendes bestræbelser på at få barnet hjem igen.

Derfor kan Venstre varmt støtte det foreliggende lovforslag, som på tre områder støtter den forælder, som har fået bortført et barn til udlandet.

For det første bliver der adgang til retshjælp, således at udgiften til både dansk og udenlandsk advokatbistand dækkes, ligesom udgiften til oversættelse, legalisering og rejseomkostninger afholdes af det offentlige. Tabes sagen, får vedkommende også dækket de omkostninger, der skal udredes til modparten.

I den forbindelse er det meget tilfredsstillende, at der lægges op til, at det ikke skal være en betingelse, at ansøgeren har en svag økonomi, eller at der nødvendigvis skal være udsigt til, at ansøgeren vinder sagen, sådan som betingelserne ellers er ved bevilling af fri proces.

For det andet skabes der mulighed for, at forældremyndighedens indehaver kan få slettet barnet af en nærtståendes pas, hvis der er fare for, at den pågældende vil bortføre barnet, hvilket også er en stor hjælp.

For det tredje vil bortførelse efter forslaget blive en umiddelbar skilsmissegrund, hvilket er hensigtsmæssigt i forhold til visse lande, der

ikke vil medvirke til udlevering af børn, hvis forældrene fortsat er gift, herunder separerede.

Alt i alt indebærer lovforslaget en betydelig hjælp til personer, der har problemer nok i forbindelse med, at deres barn er blevet bortført, og det kan Venstre i høj grad støtte.

Kl. 20.45

Lissa Mathiasen (S):

Når talen drejer sig om internationale børnebortførelser, tror jeg, at vi alle straks i vores indre direkte eller indirekte føler både smerte, frygt og håbløshed, men også håb.

De fleste af os har enten direkte eller indirekte været vidne til, hvordan forældre i deres indbyrdes uoverensstemmelser – jeg vil nærmest sige kamp – netop har udsat børn for den helt utålelige oplevelse at blive bortført, at blive revet op med rode, måske blive taget med til et land, som er dem meget fremmedartet.

Det, vi konstaterer, er kun, at der kommer flere og flere sager med årene, at flere ægteskaber og flere parforhold bliver indgået på tværs af landegrænser. Det kommer til at betyde, at vi ser og bliver vidne til disse ulykkelige sager, som ikke nødvendigvis er til gavn for barnet – og jeg synes, at vi skal holde fast i, at barnet står i centrum – men tværtimod forbundet med smerte, utryghed og måske for mange børn sår på sjælen.

Det var også udgangspunktet for, at vi i Socialdemokratiet for år tilbage – vi har haft denne diskussion i mange år – havde et ønske om, at vi skulle blive bedre til at håndtere de her sager, og at vi allerhelst skulle kunne forhindre bortførelser, men når ulykken var sket, hvordan kunne vi så skabe en bedre situation? Hvordan kunne vi give de her børn et fodfæste igen? Hvordan kunne vi bedre sikre, at forældre i en sådan dybt ulykkelig situation bedre kunne hjælpes og bistås i deres pinagtige søgen efter barnet eller få hjembragt barnet igen?

Vi har undervejs i den diskussion stillet adskillige spørgsmål, fordi vi ønskede bedre svar på de problemer; spørgsmål, der gik på: Hvad kan vi gøre for bedre at forhindre de her bortførelser? Hvordan kan vi håndtere de lande, som ikke er tilsluttet Haagerkonventionen? Hvordan kan vi bedre bistå de mennesker i deres kamp for at få barnet tilbage rådgivningsmæssigt, med advokatbistand og økonomisk? Hvordan kan vi bedre få en dialog på tværs af landegrænser, så de her sager går så hurtigt og for barnet så smertefrit som muligt?

Når jeg netop bruger barnet som udgangspunkt, er det ikke, fordi vi ikke fra Socialdemokraternes side er opmærksom på, at der også sidder en forælder i en dyb smerte, men det er barnet, der på sigt betaler prisen.

Netop med udgangspunkt i de her mange spørgsmål, som vi har stillet, og som har været genstand for mange diskussioner undervejs igennem 1990'erne, var det meget tilfredsstillende for os, at den daværende justitsminister Frank Jensen sammen med udenrigsministeren nedsatte en arbejdsgruppe i sommeren 2001 ud fra konstateringen af, at det kunne og skulle gøres bedre.

Ser vi på det arbejde, der er kommet ud af den arbejdsgruppe, som forelå her i januar 2003, vil jeg godt sige, at vi er godt tilfredse med at se, at justitsministeren har valgt at følge op på det, den daværende socialdemokratiske ledede regering med justitsministeren i spidsen satte i værk. Man har fra justitsministerens side valgt at følge arbejdsgruppens indstillinger.

Der er ingen tvivl om, at der, hvor der reelt er tale om en bortførelse, vil det have stor betydning, at der fremover vil kunne ydes økonomisk bistand til advokat, både når vi taler indlands og i forhold til udlandet.

Jeg tror også, at det vil have meget stor betydning at lette et økonomisk pres på de her mennesker i forhold til udgifter til oversættelse, legalisering af nødvendige dokumenter, rejseudgifter og eventuelle sagsomkostninger i udlandet.

Jeg vil også godt sige, at vi betragter det som lige så godt at kunne få råd om, hvad det er for nogle advokater, vi skal kontakte for at være sikre på, at de har en særlig kvalifikation i forhold til at kunne de her sager. Det er et af de spørgsmål, der ofte har været stillet. Jeg tror også, det er fornuftige anbefalinger, man kommer med, til at ændre pasloven og til, at børnebortførelser skal være med til at give ret til skilsmisse.

Kl. 20.50

Dermed være også sagt, at vi er meget positive over for de indstillinger, der ligger. Vi er meget positive over for det udvalgsarbejde, der har været, og dermed også ministerens forslag.

Men jeg skal ikke lægge skjul på, at der også er nogle spørgsmål, som jeg synes vi under udvalgsarbejdet skal have drøftet. Det er f.eks. spørgsmål om, hvordan fogedretterne m.v. knytter sig til det her.

Vi vil være positive, vi vil gå meget positivt ind i udvalgsarbejdet og håber på, at vi meget hurtigt kan få det afsluttet.

Søren Krarup (DF):

Jeg tror ikke, jeg kender mere tragiske og sindsoprivende situationer end dem, der handler om børnebortførelse. Også i min stilling som sognepræst har jeg haft forbindelse med fortvivlede mødre, hvis børn er bortført af faderen til et fjernt land, og hvor moderen er uden en jordisk chance for at få sit barn igen. Ofte har det været muslimske fædre, der har bortført barnet til det land, faderen stammer fra. Barnet er hans, ved faderen fra den muslimske lovgivning, og han har derfor været oprigtigt forarget over, at myndighederne i Danmark har hjulpet moderen imod faderens krav på eneret.

I denne oprigtige forargelse bortførte faderen så barnet, da lejligheden gav sig – i flere tilfælde til Pakistan. Faderens familie modtog barnet med åbne arme, og da den fortvivlede mor rejste derud i håbet om at kunne få sit barn igen, modtog familien hende med venlighed, men også med en fuldstændig afvisning af muligheden for, at hun kunne få barnet igen. Barnet tilhørte faderen og faderens familie. Moderen var velkommen i Pakistan, men som en gæst, der kunne se sit barn, men aldrig få forældremyndigheden og aldrig få barnet med sig tilbage til Danmark. Forgræmmet og fortvivlet sad moderen i Vestjylland og drømte om sit mistede barn.

Naturligvis skal Danmark hjælpe sådanne mødre. Naturligvis skal danske myndigheder gøre alt for at bidrage til at undgå sådanne tragedier. Jeg tør næsten ikke sige, at det mest effektive ville være at fortælle naive danske piger, hvad de risikerer, når de gifter sig med fremmede mænd, der ikke kender og i hvert tilfælde ikke respekterer dansk sæd og skik.

Der er utvivlsomt tale om en udbredt naivitet, som måske ikke myndighederne, men medierne kunne afhjælpe ved slet og ret at fortælle om den sørgelige virkelighed. Hvad myndighederne imidlertid kan gøre, skal de naturligvis gøre, og dette lovforslag er et skridt på vejen.

Jeg må tilstå, at jeg ikke har den store tiltro til den retshjælp, der foreslås ydet til bortførte børns mødre. Hvad stiller en advokat op over for den familie i Pakistan, der ikke vil drømme om at udlevere det bortførte barn, og som i et muslimsk land ikke tvinges til det? Retshjælp er magtesløs.

Mere effektivt er det andet forslag: en ændring af pasloven. Hvis der derved skabes vanskeligheder for fædre for at bortføre barnet, er der opnået noget.

Endelig er tredje hovedelement i lovforslaget en regel om, at børnebortførelser skal være en umiddelbar skilsmissegrund, hvad der skulle give udenlandske myndigheder større mulighed for at gribe ind. Jeg kan ikke bedømme realiteten, men jeg tvivler på, at det vil få de store virkninger i et land, hvis hele kultur og lovgivning forudsætter faderens eneret.

Hvad jeg derimod tror på som en mere effektiv foranstaltning imod sådanne misforhold, er de sanktioner, der rammer en sådan far. For det første skal selvsagt alle former for sociale ydelser standses øjeblikkeligt. Jeg vil gerne spørge ministeren, om dette finder eller kan finde sted.

Dernæst bør en eventuel opholdstilladelse til faderen bortfalde med det samme. Hvis bortføreren har dansk statsborgerskab, så bør dette kunne fratages bortføreren. Vi har en regel om, at statsborgerskab opnået ved svig kan ophæves, en så grusom svigefuldhed som en børnebortførelse er af en sådan karakter, at samme konsekvens i grunden burde finde sted her.

Endelig og som det måske mest effektive, bør der øves et økonomisk pres på det land, der nægter at medvirke til at få en børnebortførelse ophævet. De lande, hvortil bortførelse finder sted, modtager ofte økonomisk støtte fra Danmark, og det må være rimeligt, at et sådant land hjælper med til at indføre civiliserede forhold på dette område. I modsat fald bør Danmark overveje støtten og bruge dette som argument imod landet.

Kl. 20.55

Med disse bemærkninger, der udspringer af et oprigtigt ønske om at kunne hjælpe de stakels mødre, støtter vi lovforslaget.

Lars Barfoed (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Helge Adam Møller, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans og den konservative folketingsgruppes vegne udtale følgende:

Lovforslaget er godt og tiltrængt, og derfor kan den konservative folketingsgruppe fuldt og helt tilslutte sig forslaget. I de sidste mange år har vi desværre set en kraftig stigning i antallet af børn, der bliver bortført fra Danmark til udlandet. Det er en stærkt belastende og meget ulykkelig situation for den far eller mor, der får sit barn bortført, og det har normalt store omkostninger for barnet.

Ingen lov kan forhindre, at vi også i fremtiden vil se ulykkelige børnebortførelser, men dette lovforslag vil gøre det sværere at gennemføre

sådanne bortførelser. Lovforslaget lægger op til at yde en markant bedre hjælp, støtte og vejledning til den forælder, hvis barn er blevet bortført, med henblik på, at han eller hun kan få sin datter eller søn tilbage til Danmark. Loven vil være et stort skridt i den rigtige retning, og derfor skal justitsministeren have tak for dette lovforslag.

Lovforslaget har tre hovedelementer. For det første sikres den far eller mor, der har fået bortført sit barn, en god og effektiv retshjælp. Rets-hjælpen omfatter udgifter til advokatbistand såvel i Danmark som i udlandet, hvis disse udgifter er relevante. Endvidere bliver udgifter til oversættelse af nødvendige dokumenter samt til farens eller morens nødvendige rejseudgifter til udlandet dækket, hvis sagen skal føres der. Det er en hjælp, der betyder meget.

For det andet ændres pasloven således, at hvis en forælder har forældremyndigheden over sit barn alene, kan hun eller han kræve, at barnets navn bliver slettet i andre personers pas. Det gør det sværere at bortføre et barn til udlandet.

Det tredje element i lovforslaget er, at en børnebortførelse i fremtiden skal være en umiddelbar skilsmissegrund. Det kan være en hjælp i nogle sager, simpelt hen fordi enkelte lande har den praksis i børnebortførelsessager, at dette alene er en konflikt mellem forældrene, som myndighederne ikke ønsker at blande sig i. Derfor kan en retssag altså først rejses i disse lande, når forældrene er skilt.

Lad mig til slut, og jeg er sikker på, at jeg taler på de forældres vegne, der har haft en børnebortførelse inde på livet, takke ministeren for den telefonrådgivningslinje, den såkaldte hotline, som blev oprettet for ca. et år siden i Civilretsdirektoratet. Her kan den far eller mor, der har fået sin søn eller datter bortført, umiddelbart få den første og nødvendige rådgivning om, hvad der kan gøres, og rådgivning kan ydes døgnnet rundt året rundt. Tak for det.

Anne Bastrup (SF):

Vi har i Folketingets Retsudvalg gennem flere år haft adskillige af de her ulykkelige sager, så derfor er det jo fint, at vi nu får lejlighed til at behandle lovforslaget om børnebortførelser.

Lovforslaget handler om, således som de øvrige ordførere har nævnt, om retshjælpsordning, at pasloven ændres, og at børnebortførelse bliver en umiddelbar skilsmissegrund. Således som vi kan se på høringssvarene, og således som

vi i øvrigt af de forskellige sager, vi har været involveret i, kan se, hvilke problemer der er, så er det vores umiddelbare indtryk, at det her arbejdsgruppeforslag, som nu bliver omsat til lovforslag, i grove træk dækker problemerne.

Jeg er imidlertid ikke i tvivl om, at når offentligheden finder ud af, at vi behandler det her lovforslag, så vil vi få en lang række henvendelser, og der må vi jo så tage stilling til, i hvilket omfang de henvendelser skulle få os til at lave nogle rettelser.

Jeg vil allerede nu annoncere et enkelt spørgsmål, som Børnerådet jo er kommet med i sin udtalelse, nemlig om det er hensigtsmæssigt, at man sætter en aldersgrænse fra 16 år, når det drejer sig om retshjælp, men det er en detalje.

Alt i alt kan vi på det foreliggende grundlag støtte lovforslaget, og jeg skulle hilse og sige fra Det Radikale Venstre, at det kan de også.

Kl. 21.00

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg kan også godt med det samme afsløre, at Kristeligt Folkeparti kan støtte regeringens lovforslag.

Som flere ordførere har været inde på, har vi jo både som retsudvalgsmedlemmer og enkeltpersoner oplevet mange henvendelser vedrørende børnebortførelser, som jo desværre er blevet et stigende problem. Det er selvfølgelig en stor belastning for de forældre, som bliver efterladt i Danmark, men det er jo ikke mindst et problem for de børn, som bliver bortført og derfor også berøvet muligheden for at være sammen med begge forældre.

Lovforslagets tre elementer om forbedret retshjælp, ændring af pasloven, og at børnebortførelser skal være umiddelbar skilsmissegrund, kan vi godt støtte fra Kristeligt Folkepartis side. Det er, hvad vi umiddelbart her og nationalt kan iværksætte af initiativer, som kan være med til at modvirke de forfærdelige børnebortførelser. Man kan selvfølgelig altid diskutere, om det er nok, men det er i hvert fald et skridt i den rigtige retning og også et tillæg til det skridt, der blev taget sidste år ved at oprette en hotlinetelefonrådgivning.

Det er klart, at mere langsigtet er det selvfølgelig vigtigt at få flere lande til også at tiltræde Haagerkonventionen, sådan at man på den måde får formelle udleveringsgrundlag med flere lande.

Vi har også i Retsudvalget, på foranledning af bl.a. Kristeligt Folkeparti, tidligere drøftet, hvor-

vidt Danmark også skulle gå ind og lave eventuelle bilaterale aftaler og søge at få sådanne i stand med andre lande, men det er stadig væk et åbent spørgsmål, dels selvfølgelig, om det kan lade sig gøre – det kan det for nogle lande – dels også, om det er den rigtige vej at betræde. Optimalt vil det selvfølgelig være, hvis langt flere lande end i dag vil tiltræde Haagerkonventionens bestemmelser, så vil meget være nået, ikke mindst i forhold til de børn, som rent faktisk bliver bortført.

Med disse ord vil jeg også godt tilsige, at vi i forbindelse med udvalgsarbejdet vil se nærmere på de spørgsmål, som nogle af høringssvarene kan afstedkomme, men selvfølgelig også på de henvendelser, der måtte komme fra borgere, der af desværre egen og smertelig erfaring har sagen inde på kroppen, og som kunne tænkes at ville bidrage til belysningen af lovforslagets konsekvenser.

Uanset om det måtte kunne afstedkomme eventuelle ændringsforslag, vil jeg godt sige, at vi kan støtte lovforslaget på det foreliggende grundlag.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne takke for den generelt meget positive modtagelse, som lovforslaget har fået.

I og med at der er en stigende internationalisering, at folk rejser på tværs af grænserne og også gifter sig med folk af anden nationalitet, er der jo desværre også en udvikling, der går i retning af, at vi oplever disse kedelige sager, hvor børn bliver bortført, og hvor vores opgave så er at sørge for, at de forældre, der bor her i Danmark, og som oplever en børnebortførelse, bliver udstyret med så gode vilkår, som det nu er muligt for at sikre, at barnet kan blive bragt tilbage igen.

Jeg vil sige, at de bemærkninger, som hr. Jann Sjørnsen kom med, ikke mindst for så vidt angår spørgsmålet om at tiltræde Haagerkonventionen, er yderst relevante.

Det er jo kun ved at etablere en international retsorden, ved at sikre, at flere lande forpligter sig til internationalt at følge konventionerne på det her område, at vi har et ordentligt og meget effektivt instrument til også at sikre, at vi i den slags sager får en lykkelig afslutning på historien. Så jeg kan kun give min varmeste politiske tilslutning til, at det må vi arbejde for alle sammen, men det er en meget, meget, meget rigtig pointe.

Jeg takker for de mange positive bemærkninger og vil så alene prøve at koncentrere mig om de få steder, hvor der trods alt blev sat nogle spørgsmålstejn.

Fru Lissa Mathiasen rejste på Socialdemokratiets vegne spørgsmålet om fogedretterne og fogedretternes ageren i denne her slags sager, herunder også, om man har den, kan man sige, rette indstilling til sagens kompleksitet og omfang, og jeg vil meget gerne medvirke til under udvalgsbehandlingen, at vi får det spørgsmål belyst på så grundig en måde som overhovedet muligt.

Hr. Søren Krarup fra Dansk Folkeparti sagde meget rigtigt, at der her er tale om tragiske historier, faktisk nogle af de mest tragiske, man overhovedet kan opleve, når et barn bliver fjernet fra sin trygge hverdag og måske bliver slæbt over på den anden side af jordkloden og dér skal leve et liv i uvished, men selvfølgelig også i utryghed ved at være adskilt fra dem, det kender i sin hverdag. Der havde Dansk Folkepartis ordfører en lang række betragtninger, også på områder, der ikke dækkes af justitsministerens områder, altså en slags konsekvens i forbindelse med det at bortføre et barn.

Kl. 21.05

Vi medvirker selvfølgelig gerne under udvalgsbehandlingen til at besvare spørgsmål, der også går ind over andres ressorter, men der er i hvert fald ét område, som jeg allerede nu vil annoncere der vil blive taget et initiativ i forhold til. Det er jo, fordi lovforslaget alene tager sigte på danske nationalitetspas, men det, der jo melder sig, er spørgsmålet: Hvad med de herboende udlændinge, der har et fremmedpas? Skal de samme vilkår ikke gøre sig gældende over for den gruppe?

Det er selvfølgelig klart, at i og med at reglerne i dag er sådan, at børn kan indskrives også i rejsedokumenter for herboende udlændinge, så bliver vi nødt til at sikre, at der er en parallelitet, så vi også dér kan få slettet børnene af rejselegitimationen. Justitsministeriet vil straks tage initiativ til, at Integrationsministeriet bliver orienteret om sagen, så i den del af det er der i hvert fald en konsekvens i tingene, sådan som jeg også hørte hr. Søren Krarup efterlyse det.

Til den konservative ordfører vil jeg sige, at det er fuldstændig korrekt, at vi startede lidt før tiden sidste år med den hotline, der blev etable-

ret i foråret, og det var simpelt hen i en konsekvens af, at vi ikke kunne stille borgerne i den fuldstændig urimelige situation, at borgerne selv skulle regne ud, om det var et land, der havde tiltrådt Haagerkonventionen eller ej. De kunne måske en gang imellem blive lidt forvirrede over, hvilke myndigheder man egentlig skulle kontakte, hvis man havde en mistanke om, at ens barn var bortført. Nu er der lavet en enkel og simpel ordning, der skulle gøre adgangen let for borgerne.

Til fru Anne Baastrup og SF vil jeg sige om Børnerådets høringssvar, at det er fuldstændig korrekt, at man her har foreslået, at man holder fast ved den aldersgrænse, som vi kender i mange andre sammenhænge i dag, nemlig de 18 år.

Grunden til, at vi har lagt os fast på de 16 år, er jo, at både europarådskonventionen af 1980 og Haagerkonventionen af 1980 arbejder med en aldersgrænse for børn under 16 år. Med andre ord er det sådan, at alle de internationale regler på området omfatter den persongruppe, og derfor har vi i praksis ikke ment, at det var rigtigt at begynde at afvige fra det. Men naturligvis besvarer vi også spørgsmål desangående under udvalgsbehandlingen.

Derudover vil vi selvfølgelig tilkendegive, at vi, i og med at vi også ved, at Retsudvalget har mange forslag foran sig, skal forsøge at besvare spørgsmålene så hurtigt, som det overhovedet er muligt, så den positive stemning, der er for lovforslaget, også skal udmønte sig i en forholdsvis effektiv behandling.

Vi kan ikke blande os i Folketingets arbejde, men vi kan sikre, at man i Retsudvalget får de svar, man har behov for.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 199: Forslag til lov om Den Internationale Havretsdomsstols kompetence og om fuldbyrdelse af domstolens afgørelser i visse sager.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/3 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Freddy Dam (V):

Udenrigsministeren har den 24. januar 2003 fremsat beslutningsforslag nr. B 75 om Danmarks ratifikation af De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982. Beslutningen forventes vedtaget i indeværende samling.

I medfør af konventionen har man oprettet Den Internationale Havretsdomstol, under hvilken der yderligere er oprettet en særlig afdeling for havbundstvister.

Sådanne tvister involverer stater og fysiske og juridiske personer, der har indgået kontrakt med den internationale havbundsmyndighed om efterforskning og udnyttelse af den dybe havbund, dvs. den del af søterritoriet, som ligger fjernere end 12 henholdsvis 200 sømil fra den enkelte stats kyst. Det, som man i konventionen kalder området.

Den kompetence, som tilkommer afdelingen for havbundstvister, er eksklusiv og ufravigelig. Omvendt har danske domstole også kompetence til at træffe afgørelser i sager af den omtalte art, hvis der er værning for sagen her i landet, medmindre andet bestemmes ved lov.

Kl. 21.10

Lovforslaget indebærer, at konventionens regler om enekompetence for afdelingen for havbundstvister sættes i kraft her i landet, og lovforslaget medfører derfor en afgrænsning af danske domstoles kompetence i forhold til den kompetence, der ifølge konventionen tilkommer afdelingen for havbundstvister.

Lovforslaget indebærer endvidere, at konventionens regler om voldgiftsprocedurer sættes i kraft, således at enhver tvist som udgangspunkt afgøres ved bindende handelsvoldgift.

Efter gældende ret kan afgørelser truffet af afdelingen for havbundstvister ikke fuldbyrdes her i landet. Derfor indeholder lovforslaget bestemmelser om, at justitsministeren skal kunne

bestemme, at en sådan afgørelse skal kunne fuldbyrdes efter retsplejelovens regler om fuldbyrdelse af domme og kendelser.

Da der er tale om lovgivning, der er en nødvendig følge af den kommende vedtagelse af beslutningsforslag nr. B 75, støtter Venstre naturligvis forslaget.

Frode Sørensen (S):

Tvister på havets bund kan være komplicerede, så justitsministeren fremsætter forslag om, at Danmark indfører regler for Den Internationale Havretsdomsstols afdeling for havbundstvister samt om på begrænset plan at kunne fuldbyrde domstolens afgørelser.

Det handler også om nogle typer af privatretlige sager samt om voldgiftsprocedurer. Forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med og som følge af den ratifikation af FN's havretskonvention, udenrigsministeren har fremsat med B 75 i januar i år.

Ministerens skriver i sine bemærkninger til forslaget, at det formentlig kun vil være bestemmelser, som træder i kraft yderst sjældent, og til lige ses der ikke at være andet end juridiske konsekvenser af forslaget.

Socialdemokraterne kan derfor støtte forslaget som en del af Danmarks internationale engagement.

Søren Krarup (DF):

Med meget kort varsel er jeg på grund af hr. Per Dalgaard's sygdom blevet bedt om at være ordfører vedrørende dette lovforslag om Den Internationale Havretsdomsstols kompetence. Jeg er derfor tvunget til at kaste mig ud på det dybe vand for at sige, hvad Dansk Folkeparti mener om dette væsentlige spørgsmål.

Da emnet er ganske nyt for mig, og havbunden – om jeg så må sige – er helt uafsøgt, i hvert fald af mig, står jeg på delvis bar bund, ikke havbund, og må tilstå, at jeg er så temmelig uden sagkundskab.

Men jeg har fundet trøst i den omstændighed, som jeg læser mig til i forslagens bemærkninger, at de foreslåede lovbestemmelser forventes at få uhyre begrænset betydning i praksis, og at afdelingen for havbundstvister siden Havretsdomsstolens oprettelse i 1996 ikke har truffet nogen afgørelse. Dette vidnesbyrd om lovforslagets ufarlighed, leder mig til at afsige den dom, at vi i Dansk Folkeparti vistnok vil stille os positivt til forslaget.